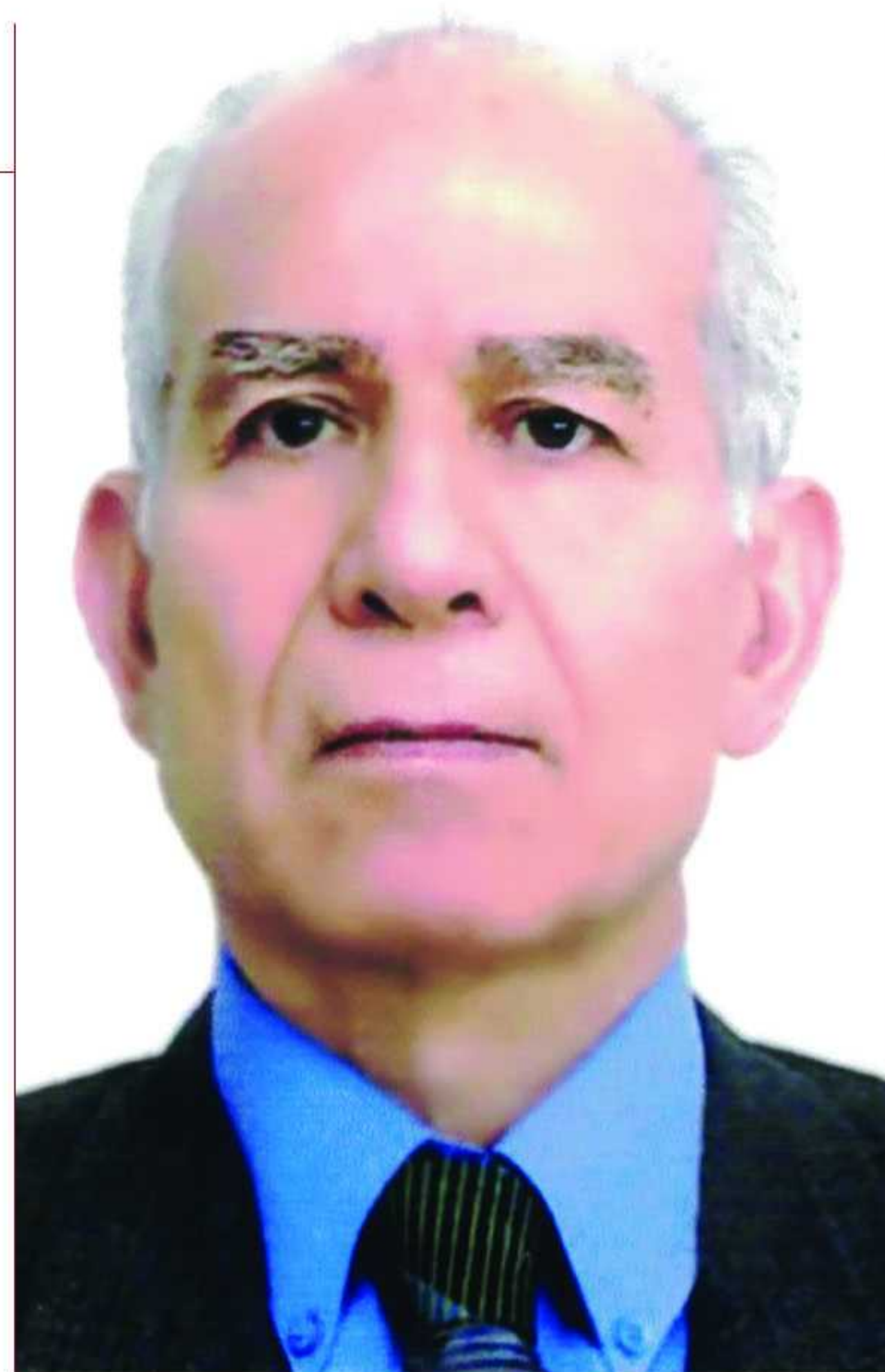

حرف پزشکی یک مسؤلیت اساسی است

پیشینه دانشکده پزشکی مشهد در گفت‌وگو با استاد ارجمند؛ جناب آقای دکتر احمد علوی

استاد دکتر احمد علوی در سوم شهریور ماه ۱۳۱۴ در شهر سبزوار دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی تا پنجم دبیرستان را در شهر سبزوار و سال ششم را در تهران گذراند. در سال ۱۳۳۳ برای ادامه تحصیل در رشته پزشکی به مشهد عزیمت کرد. در شهریور ۱۳۳۹ به‌عنوان شاگرد اول گروه پزشکی در شش سال متممادی، از دانشکده پزشکی مشهد فارغ التحصیل شد. در آن سال مطابق قانون، دانشجویان شاگرد اول به‌منظور ادامه تحصیل به خارج از کشور اعزام می‌شدند. ایشان نیز از بورس دولتی استفاده و راهی کشور فرانسه شد. به‌دلیل علاقه شخصی و همکاری از سال چهارم تحصیل در آزمایشگاه آسیب‌شناسی، با مساعدت زنده یاد دکتر سامی‌راد، پذیرش آموزش آسیب‌شناسی از کشور فرانسه برای ایشان گرفته شد. پس از چهار سال تحصیل در فرانسه و اخذ تخصص آسیب‌شناسی دولتی با اخذ رتبه شاگرد دوم به مشهد بازگشت. از سال ۱۳۴۵ در آزمایشگاه آسیب‌شناسی بیمارستان امام‌رضا (ع) به ریاست مرحوم دکتر قوام‌نصیری (استاد آسیب‌شناسی) شروع به فعالیت کرد و بعد از گذشت سه ماه که آقای دکتر قوام‌نصیری به معاونت دانشگاه منصوب شد، به‌عنوان رئیس آزمایشگاه آسیب‌شناسی عهده‌دار خدمت گردید. استاد ارجمند به مدت ۳۶ سال تا سال ۱۳۸۰ با درجه علمی استادی در آن بخش به همکاری ادامه داد. مقالات و رساله‌های متعدد علمی به زبان فارسی و فرانسه حاصل سال‌ها تلاش‌های ارزنده ایشان است.

علمی همان رشته با صدور حکم رئیس دانشکده از دیگر اقدامات در دوره مذکور بود. به‌علاوه، لغو انحصار امتحان تخصصی دانشکده پزشکی تهران و دوره‌ای شدن برگزاری امتحانات در شهرهای دارای دانشکده پزشکی (تهران، مشهد، شیراز، اصفهان و تبریز) که پس از برگزاری کنگره آموزش تخصصی کشور در تهران تصویب شده بود، انتخاب اعضای ژوری از طریق وزارت آموزش عالی بر مبنای مدارک تحصیلی تخصصی از دیگر اقدامات صورت گرفته در حوزه آموزشی اینجانب بود.

استاد از فعالیت‌های اجرایی و پژوهشی خود برای ما بگویید.

علاوه بر ارائه شش مقاله به زبان فرانسوی و مسئولیت‌های آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد به‌عنوان رئیس بخش و مدیر گروه، در ماه‌های نزدیک به انقلاب اسلامی رئیس سازمان انتقال خون مشهد شدم که در تأسیس، ساخت و استخدام پرسنل سازمان مذکور همکاری داشتم. سرپرستی انجمن خوشنویسان به مدت دو سال، عضویت رسمی انجمن پاتولوژیست‌های فرانسه، عضویت

جناب دکتر لطفاً از خدمات خود در دوران معاونت آموزشی دانشکده پزشکی بگویید.

در دوره معاونت آموزشی دانشکده پزشکی، اداره سرپرستی آموزش دستیاران به ریاست آقای دکتر فخرالدین محلاتی تشکیل شد. همچنین تأسیس اعضای گروه‌های آموزش پزشکی و انتخاب مدیر گروه با رأی اعضا هیأت

استاد از دوران خدمت در دانشگاه برایمان بگویید.

پس از بازگشت از فرانسه و برعهده‌گرفتن ریاست آزمایشگاه آسیب‌شناسی بیمارستان امام‌رضا (ع)، تقریباً تدریس نیمی از درس آسیب‌شناسی عمومی و تخصصی را نیز عهده‌دار شدم و آزمایشگاه آسیب‌شناسی دانشکده دندانپزشکی را تأسیس کردم. به‌دلیل کمبود امکانات آزمایشگاهی و نبود بودجه و وسایل مقتضی تقاضای استخدام در دانشگاه ملی تهران را کردم که با عنوان دانشیاری دو ماه در بیمارستان جرجانی تهران مشغول به خدمت شدم. پس از دوماه به دلیل اعتصاب دانشجویان مشهد به علت نبود امکانات آزمایشگاهی و استاد مربوطه و درخواست بازگشت مجدد از سوی ریاست وقت دانشگاه (آقای دکتر محسن ضیائی) به مشهد بازگشتم. به‌علاوه، از سال ۱۳۴۹ تا اواسط ۱۳۵۲ سمت معاونت آموزشی دانشکده پزشکی را در زمان ریاست شادروان آقای دکتر قوام‌نصیری برعهده داشتم و در نهایت، پس از سه نوبت تقاضای بازنشستگی در سال ۱۳۸۰ با بازنشستگی اینجانب موافقت شد.

انگل شناسی)، دکتر پرویز قائم مقامی (متخصص رادیولوژی)، دکتر بامشاد (متخصص بافت شناسی)، دکتر محمود معین (متخصص عفونی)، دکتر علیرضا قوام نصیری (متخصص پاتولوژی)، دکتر عباس خادم ثامنی (متخصص پاتولوژی)، رؤسای دانشکده پس از انقلاب اسلامی؛ دکتر حسین قهرمان (متخصص فیزیولوژی)، دکتر سیدرضا الهی (متخصص انگل شناسی)، دکتر احمد ثاقبی (متخصص داخلی)، دکتر محمد ناظم (متخصص میکروبی شناسی)، دکتر محمدتقی رجبی (متخصص جراحی)، دکتر محمدجواد مجاهدی (متخصص داخلی)، دکتر محمود محمودی (متخصص ایمونولوژی)، دکتر سید علی علمداران (متخصص رادیولوژی) و دکتر علیرضا خوبی (متخصص آسیب شناسی). متأسفانه علیرغم تلاش‌های فراوان، عکس‌های آقایان دکتر پرویز قائم مقامی، دکتر بامشاد و دکتر محمود معین پیدا نشد.

بعضی معتقدند که حرفه پزشکی یک امانت است؛ نظر شما چیست؟

حرفه پزشکی تنها امانت نیست؛ بلکه یک مسئولیت اساسی است. حرفه پزشکی، یک مسئولیت فردی، اجتماعی و اخلاقی است. وقتی فردی مسئولیت داشته باشد، امانت را نیز حفظ می‌کند. به سخن دیگر، اگر فردی مسئولیت اخلاقی، درمانی و اجتماعی داشته و آن را پذیرفته باشد؛ حتماً امانت را نیز حفظ می‌کند. رعایت اصول اخلاقی و انسانی در هر جایگاهی، از مبانی اولیه حرفه پزشکی است.

در پایان، چه نصیحتی به دانشجویان و همکاران دارید؟

پیشرفت‌های علمی روزبه‌روز افزون می‌گردد، این در حالی است که افزایش جمعیت نیز چشم‌گیر است. اگرچه پیشرفت‌های کنونی دانشگاه علوم پزشکی مشهد قابل مقایسه با دهه‌های گذشته نیست؛ لکن برای ترقی و توسعه علمی، پژوهشی و آموزشی نیازمند مقایسه با دیگر دانشگاه‌های جهان و توجه به مسئولیت‌پذیری است. توجه به پیشرفت‌های جهانی در حوزه علمی، آموزشی و پژوهشی و همچنین درک مسئولیت‌آداری، شغلی، اخلاقی و اجرایی در چشم‌انداز آینده دانشگاه علوم پزشکی مشهد تأثیرگذار خواهد بود.

امام رضا(ع) توانستند تأییدیه تأسیس دانشکده پزشکی را در سال ۱۳۲۸ اخذ نمایند. در نهایت، شادروان دکتر سامی‌راد و ۱۳ نفر از دانشیاران آموزشگاه عالی بهداشت، دانشکده پزشکی را تأسیس کردند. در آن سال‌ها، درس‌ها را پزشکان مشهد و تهران تدریس می‌کردند. پس از انقلاب اسلامی، دانشکده پزشکی از دانشگاه مشهد جدا شد و با رشته‌های دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری و مامایی به عنوان دانشگاه علوم پزشکی مشهد به فعالیت خود ادامه داد. دکتر سامی‌راد و همکارانش، استادان نسل اول دانشکده پزشکی بودند. پس از بنیانگذاران دانشکده پزشکی، ما در شمار نسل دوم کادر آموزشی دانشکده پزشکی بودیم که در حال حاضر نسل چهارم عهده‌دار وظایف آموزشی و اجرایی دانشکده هستیم.

استاد، لطفاً نام رؤسای دانشکده پزشکی را در سال‌های مختلف بیان نمایید.

رؤسای دانشکده پزشکی از پیش از انقلاب اسلامی تاکنون ۱۷ نفر در چهار دوره که دو دوره از تأسیس دانشکده تا انقلاب اسلامی و دو دوره دیگر بعد از انقلاب اسلامی تا امروز می‌باشند، به ترتیب اسامی زیر هستند: رؤسای دانشکده پیش از انقلاب اسلامی؛ دکتر حسین سامی‌راد (متخصص اطفال)، دکتر حسین قوام‌شهیدی (متخصص داخلی)، دکتر عظیم اسکویان (متخصص

هیأت ژوری امتحان تخصصی آسیب‌شناسی کشور به مدت ۲۸ سال و چندین سال عضویت هیأت ممیزی دانشکده پزشکی از دیگر فعالیت‌های اجرایی اینجانب است.

از دوران بازنشستگی خود برایمان تعریف کنید.

ارتباط با دانشگاه را پس از بازنشستگی حفظ کردم و در کنفرانس‌ها و کنگره‌ها شرکت می‌کنم. مطالعه تئوری موسیقی سنتی، عرفان، ادبیات فارسی و تاریخ خوشنویسی از دیگر فعالیت‌های من در دوران بازنشستگی است.

جناب دکتر، از چگونگی تأسیس دانشکده پزشکی بگویید.

تلاش دکتر سامی‌راد، رئیس بهداری استان خراسان، به‌منظور احداث دانشکده پزشکی در شهر مشهد و همچنین افتتاح بیمارستان امام رضا(ع) در سال ۱۳۱۳ به همت شادروان اسدی، نایب التولیه و استاندار وقت، دو عامل مهم و مؤثر در تأسیس دانشکده پزشکی در سال ۱۳۲۸ بودند.

استاد، از پیشینه دانشگاه علوم پزشکی مشهد برایمان بگویید.

در سال ۱۳۱۸، آموزشگاه عالی بهداشت در مشهد تأسیس شد. ده سال بعد، زنده‌یاد دکتر سامی‌راد با همکاری دکتر اسدی، دکتر ضیائی، دکتر احمد سالاری، دکتر شهیدی، دکتر رادپور و همکاران دیگر ایشان با تأکید بر سابقه آموزشگاه عالی بهداشت و بیمارستان